

AKÜRD xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır

H.Əliyev

DİPLOMAT

№ 36 (235) 21 - 27 oktyabr, Cümə, 2013
 Ji meha şubatê sala 2003-a tê weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
 Rojnama heftename civakî û siyasî

Qiyməti: 40 qəpik
 Həjaye:

Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman?
 Qurtarmış İslamı çox ağır dardan!

Qədim Avropanın xaçpərəstləri,
 Yüz illər sındırmış göy məscidləri.

Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər,
 Kürdün dərgahına daim baş əyər.

Səbahəddin Eloğlu

Səh. 2

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmiş İlham Əliyevin təntənəli andiçmə mərasimi keçirilmişdir

Səh. 8

Barzanî: Ya girîng ewe dewleta Kurdî bê damezrandin

Səh. 9

The Daily Star: Di demeke nêzîk de Dewleta Kurdî wê çêbe

Səh. 8

“Barzanî rê nade konferansa PKK li Hewlêrê çêbibe”

Səh. 11

BDP rehine olmayacak

Səh.9

Ocalan:Tiştên Ku Hatiye Kirin Qezencên Girîng in

Səh.10

AKP'ye muhtaç değılsiniz

Rusiyada azərbaycanlılara qarşı nifrətin səbəbləri üzə çıxır

Səh. 3

Quran wê bi Kurdî derkeve

Səh. 6

Birêvebirê Tora Rûdaw ya Medyayî dinivisîne

Səh. 6

Lice Kaymakamı Bayramı Türkçe ve Kürtçe Kutladı

Səh. 13

Нефтепровод в Турцию и перспективы Курдистана

Səh. 14

Барзани: Иракские курды могут преследовать боевиков в Сирии

Səh. 15

Səh. 12

AKP ile mümkün değil

Səh. 10

Özgürlük çok yakındır

Səh. 4

ÖZÜMÜ ÖZÜMDƏN QOPARAM GƏRƏK

Səh.5

Hunermend Mesud Osmanovra azadî

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmiş İlham Əliyevin təntənəli andıçmə mərasimi keçirilmişdir

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmiş İlham Əliyevin Milli Məclisdə andıçmə mərasimi keçirilmişdir.

Mərasimdə Azərbaycanın dövlət rəs-

Azərbaycan xalqı son 10 ildə qazanan böyük nailiyyətlərə, sürətli inkişafa və qazanan uğurların davam etdirilməsinə səs verdi. Çünki son 10 ildə Azərbaycan dövlətinin siyasi və iqtisadi müstəqilliyi

rasimi açıq elan olundu.

Mərasim iştirakçıları Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevi hərəkətlə və sürətli alqışlarla qarşıladılar.

Silahlı Qüvvələrin əsgərləri Azərbaycan Respublikasının dövlət bayrağını və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ştantını (bayrağını) təntənəli marşın sədaları altında səhnəyə gətirdilər.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinin sədri Fərhad Abdullayev və Konstitusiyası Məhkəməsinin hakimləri səhnəyə dəvət olundular.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinin sədri Fərhad ABDULLAYEV çıxış edərək dedi:

Konstitusiyasının 103-cü maddəsinə uyğun olaraq, Konstitusiyası Məhkəməsi hakimlərinin iştirakı ilə and içməyə dəvət olunur.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham ƏLİYEV əlini Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının üzərinə qoyaraq and içdi:

- Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətlərini həyata keçirərək Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına əməl edəcəyimə, dövlətin müstəqilliyini və ərazi bütövlüyünü qoruyacağıma, xalqa ləyaqətlə xidmət edəcəyimə and içirəm!

Azərbaycan Respublikasının dövlət himni səsləndi.

milləri, hökumətin üzvləri, Milli Məclisin deputatları və Prezidentin ailə üzvləri iştirak etmişlər.

Prezident İlham Əliyevi müşayiət edən fəxri kortej Azərbaycan Respublikası Prezidentinin andıçmə mərasiminin keçirildiyi Milli Məclisə yola düşdü.

2013-cü il oktyabrın 9-da Azərbaycanda keçirilən prezident seçkiləri ölkəmizin tarixinə mühüm hadisə kimi düşdü. Ölkə vətəndaşlarının səsvermədəki fəallığı seçkiləri müşahidə edən xarici ekspertlərin diqqətindən yayınmadı. Müşahidəçilərin hamısı bu amili yüksək qiymətləndirərək son illərdə ölkəmizdə demokratik proseslərin uğurla getdiyini, prezident seçkilərinin azad və şəffaf keçirildiyini bildirdilər.

Azərbaycan vətəndaşları yenidən öz səslərini İlham Əliyevə verdilər. Seçicilərin böyük əksəriyyətinin səs çoxluğu ilə qalib gələn İlham Əliyev növbəti 5 il müddətinə Prezident seçildi. Əslində,

daha da möhkəmləndi, ölkəmizin dünyadakı nüfuzu artdı. Dövlətimizin başçısının uğurlu fəaliyyət modeli bütün dünyanın qabaqcıl ölkələri tərəfindən qəbul olundu. Prezident İlham Əliyev görkəmli dövlət xadimi kimi beynəlxalq miqyasda böyük nüfuz qazandı. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan regionun lider dövlətinə çevrildi. Həyata keçirilən qlobal və regional layihələr ölkəmizin dünyaya inteqrasiyasını sürətləndirdi. Güclü xalq, güclü dövlət, güclü lider vəhdəti son 10 ildə müasir müstəqil Azərbaycanın devizinə çevrildi. Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi inkişaf konsepsiyasını hər bir azərbaycanlı öz həyatında hiss etməyə başladı. Çünki Prezident İlham Əliyevin müəyyənləşdirdiyi dövlət siyasətinin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı dayandı. Ümumxalq səsverməsi ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmiş İlham Heydər oğlu Əliyevin andıçmə mə-

- Hörmətli xanımlar və cənablar!

Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası Məhkəməsi 2013-cü il 19 oktyabr tarixli qərarı ilə Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin yekunlarına dair Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəticələrini təsdiq edərək, cənab İlham Heydər oğlu Əliyevi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti elan etmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmiş cənab İlham Heydər oğlu Əliyev Azərbaycan Respublikası

Sonra Prezident müqəddəs Qurani-Şərifə əl basaraq and içdi:

- Əlimi Qurani-Şərifə basaraq and içirəm: Azərbaycan xalqının əsrlər boyu yaratdığı milli mənəvi dəyərlərə və ənənələrə sadıq qalacağam, onları daim uca tutacağam.

Prezident İlham Əliyev təzim edərək Azərbaycanın dövlət bayrağını öpdü.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev andıçmə mərasimində geniş nitq söylədi.

İlham Əliyev ümummilli lider Heydər Əliyevin məzarını ziyarət etmişdir

Prezident İlham Əliyev lərək müasir müstəqil andıçmə mərasimindən Azərbaycan dövlətinin

sonra ailə üzvləri ilə birlikdə Fəxri xiyabana gə-

Heydər Əliyevin məzarını ziyarət edərək xatirəsini ehtiramla yad etdi.

Dövlətimizin başçısı Ulu Öndərin məzarı önünə əkilil qoydu, onun ruhu qarşısında baş əydi.

Sonra Prezident İlham Əliyev və ailə üzvləri görkəmli oftalmoloq alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın məzarını ziyarət etdilər və önünə gül dəstələri qoydular.

Dövlət xadimi Əziz Əliyevin və professor Tamerlan Əliyevin məzarlarının üstünə də gül dəstələri düzüldü.

İlham Əliyev Şəhidlər xiyabanını ziyarət etmişdir

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın azadlığı, "Əbədi meşəl" abidəsinin ailə üzvləri ilə birlikdə müstəqilliyi və ərazi bütöv-

xalqımızın müqəddəs and yeri olan Şəhidlər xiyabanını ziyarət etmişdir.

Dövlətimizin başçısı

lüyü uğrunda mübarizədə canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının əziz xatirəsini ehtiramla yad etdi,

dent İlham Əliyev və ailə üzvləri paytaxt Bakının mənzərəsini seyr etdilər. Sonra xatirə şəklində çəkdirdi.

İlham Əliyev Dövlət Bayrağı Meydanında olmuşdur

Prezident İlham Əliyev və ailə üzvləri Dövlət Bayrağı Meydanında olmuşlar.

Fəxri qarovul dəstəsinin reisi Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevə raport verdi. Dövlətimizin başçısı əsgərləri salamladı.

Azərbaycan Respublikasının dövlət himni səsləndi.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanının şərəfinə yaylım atəşi açıldı. Fəxri

qarovul dəstəsi hərbi marşın sədaları altında dövlətimizin başçısının qarşısından keçdi.

Prezident İlham Əliyev hakimiyyəti illərində xalqımızın mənəvi dəyərlərinə, dövlət rəm-

zlərinə böyük önəm vermişdir. Dövlət Bayrağı Meydanının yaradılması və Dövlət Bayrağı Gününün təsis olunması bunun bariz təsdiqidir. Dövlət Bayrağı Meydanı 2010-cu il sentyabrın 1-də Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin iştirakı ilə təntənəli surətdə açılmışdır. Bakıdakı bayraq dirəyi hündürlüyünə görə 2010-cu il mayın 29-da Ginnesin rekordlar kitabına daxil edilmişdir. İyirmi

min kvadrat metr ərazisi olan meydanda ucaldılan bayraq dirəyinin hündürlüyü 162 metr, bayrağın eni 35, uzunluğu 70 metrdir.

Bu gün paytaxtla yanaşı, regionlarda da müasir bayraq meydanlarının tikilməsi xalqımızın milli qürur mənbəyi – dövlət bayrağımıza olan dərin sevgidən qaynaqlanır. Bu, həm də Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin dövlət atributlarına olan məhəbbətini bir daha nümayiş etdirir.

Sonda xatirə şəklində çəkdirdi.

president.az

Yeni əfv siyahısı olacaq

Oktyabrın 14-də prezident İlham Əliyev əfv sərəncamı imzalayıb. Siyasi məhbus sayılan sabiq iqtisadi inkişaf naziri Fərhad Əliyev və onun qardaşı, iş adamı Rafiq Əliyev də azadlığa çıxıblar.

"Media forum" saytına danışan Hüquq Müdafiə Təşkilatları Monitoring Qrupunun üzvü Səidə Qocamanlı deyib ki, onlar üçün insan taleyi çox qiymətli: "Biz tək siyasi məhbusların yox, digər məhbusların da hüquqlarını müdafiə edirik. Son əfv sərəncamı ilə azadlığa çıxan 130-dan çox şəxsin içində yalnız iki siyasi məhbusun — Fərhad Əliyevlə Rafiq Əliyevin olması bizi təəcübəndirir. Beynəlxalq təşkilatların illərdən bəri diqqətində olan bu iki nəfər, nəhayət, azadlıqdadır."

Hüquq Müdafiə Təşkilatları Monitoring Qrupu 11 siyasi məhbusun adını Əfv Komissiyasına təqdim etmişdi. Bir qayda olaraq həmişə Dünya Azərbaycanlıların Həmrəyliyi Günü (31 dekabr) ərəfəsində əfv fərmanı verilir. Çox güman ki, həmin bayram ərəfəsində növbəti əfv verilecək. Ümid edirik ki, siyahımızda olan 9 siyasi məhbus da azadlığa çıxacaq. Onların arasında Əvəz Zeynalı, Nəmet Pənahlı, Əli İnsanov da var. Əsas məqsədimiz odur ki, Avropa Şurası Parlament Assambleyasının qış sessiyasına qədər siyasi məhbus problemi tam həll olunsun. Prezidentə yenidən siyahı təqdim edəcəyik".

Rus faşistləri Moskvada ərzaq məhsullarına azərbaycanlıların nəzarət etməsinə qarşı çıxır. Zaman keçdikcə Orxan Zeynalova qarşı zorakılığın, ümumiyyətlə azərbaycanlı miqrantlara qarşı nifrətin səbəbləri üzə çıxır. ANS TV-nin verdiyi məlumata görə, Rusiya rəsmiləri onunla bağlı hadisəni sıradan bir kriminal bir hadisə kimi qiymətləndirsələr də, Moskvadakı milliyətçi qrupun rəhbəri Aleksandr Belov miqrantlarla bağlı yaranan vəziyyətin başqa səbəblərini açıqlayıb. Aleksandr Belov bildirib ki, skinxədlər Moskvada miqrantlarla bağlı yaranan kriminal vəziyyətin səbəbini azərbaycanlılarda görmürlər: "Onlar sadəcə ölkələrində miqrantların bu qədər çox olmasına qarşıdırlar və azərbaycanlıların paytaxta idxal olunan ərzaq məhsullarının böyük hissəsinə nəzarət etməsinə qəbul edə bilmirlər". Milliyətçi qrupun rəhbərinin sözlərinə görə,

Rusiyada azərbaycanlılara qarşı nifrətin səbəbləri üzə çıxır

Azərbaycan diasporu ərzaq məhsullarının paytaxta girişinin 90 %-ni əlində saxlayır:

"Bu isə monopoliya deməkdir. Qiymətlər süni olaraq bahalaşdırılır. Bu monopoliya heç kimin xoşuna gəlmir. Ancaq buna qarşı qanuni yollarla mübarizə aparmaq da mümkün deyil. Çünki Azərbaycan diasporunun qanuni bir monopol təşkilatı da yoxdur. Biz azərbaycanlılara aid bu bazalarda qanunsuz miqrant axınına qarşı çıxırıq. Çünki bütün cinayətləri də bu miqrantlar törədir".

Rusiyada milliyətçi qrupların

Türkiyədən İsrail kəşfiyyatına böyük zərbə

Türkiyə İsrail kəşfiyyatı üçün çalışan və Türkiyə ərazisində "Mossad" kuratorları ilə görüşən 10 İran vətəndaşı barədə Tehrana məlumat ötürüb. Lent.az-ın verdiyi məlumata görə, bu barədə bu gün "The Vaşinqton Post" qəzeti məlumat yayıb. Bu səbəbdən də "Mossad" Türkiyədə qurduğu İran kəşfiyyat şəbəkəsini buraxmaq məcburiyyətinə qalıb. Bu isə İsrail üçün böyük zər-

bədir, çünki bu şəbəkəyə cəlb edilmiş İran vətəndaşları ilə Türkiyə ərazisində vaxtaşırı görüşmək və onlara tapşırıq vermək daha asan olub. İsrailin ən yaxın müttəfiqi olan Vaşinqton İran barədə kəşfiyyat məlumatlarının ötürülməsində ciddi rol oynayan şəbəkənin çökməsini İsrail kəşfiyyatı üçün ciddi itki sayır, ancaq bununla bağlı Türkiyənin rəsmi şəxslərinə etiraz bildirilməyib. İsrail hesab edir ki, kəşfiyyat şəbəkəsinin ifşasının arxasında Türkiyə Milli Kəşfiyyat Təşkilatının rəhbəri Hakan Fidan dayanır. Türkiyə ilə 50 ildir ki, əməkdaşlıq edən "Mossad" heç zaman proqnozlaşdırmayıb ki, rəsmi Ankara İsrail agentlərini düşmən dövlət olan İrana sata bilər.

Adbullah Güldən BMT-nin ünvanına sərt sözlər

"BMT Təhlükəsizlik Şurası (TŞ) insanların düşüncəsində öz təsirini və gücünü itirir". Trend-in "Anadolu" agentliyinə istinadən verdiyi məlumata görə, bu barədə Türkiyə Prezidenti Adbullah Gül bildirib.

Prezidentin sözlərinə görə, Səudiyyə Ərəbistanının BMT TŞ-dəki yerdən imtina etməsi doğru qərardır və daimi üzvlər bu barədə düşünməlidirlər. Cümə axşamı tarixi ərəzində ilk dəfə BMT TŞ-nin qeyri-daimi üzvü seçilən Səudiyyə Ərəbistanı "ikili standartlar" siyasəti və əsas beynəlxalq problemlərin həll olunmasında TŞ-nin işinin səmərəsizliyi səbəbindən qurumdakı yerindən imtina edib. Bu barədə Səudiyyə Ərəbistanı XİN-in yaydığı bəyanatda bildirilir.

Səudiyyə Ərəbistanı BMT Təhlükəsizlik Şurası üzvlüyündən imtina etdi

Dünyanın ən zəngin ölkələrindən olan Səudiyyə Ərəbistanı Birləşmiş Millətlər

Təşkilatı (BMT) Təhlükəsizlik Şurasınının qeyri-daimi üzvü postundan imtina etdi.

Publika.Az-ın "Röyters" agentliyinə istinadən verdiyi məlumata görə, buna səbəb olaraq Təhlükəsizlik Şurasının müharibələri bitirmə və problemləri həll etmə bacarığının olmaması göstərilib. "Röyters"-in məlumatına görə, Səudiyyə Ərəbistanı Xarici İşlər Nazirliyindən BMT-yə göndərilən məktubda "Krallığımız Təhlükəsizlik Şurasındakı metodların, işləmə mexanizminin və ikili standartların Şuranın dünyada sülhün əldə olunmasına ilə əlaqədar məsuliyyəti üzərinə götürməsinə mane olduğuna inanır", - deyilir. Rəsmi Ər-Riyad Təhlükəsizlik Şurasının quruluşunu dəyişdirəcək islahatlar aparılana qədər kreslosuna oturmacağını bildirdi. Məktubda bu islahatların nədən ibarət olduğu açıqlanmayıb. Səudiyyə Ərəbistanı tarixində ilk dəfə BMT Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-daimi üzvü seçilmişdi.

Diaspor Komitəsinin sədri diaspor təşkilatlarını qınadı

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Nazim İbrahimov Moskvada soy-

daşımız Orxan Zeynalovun törətdiyi hadisəyə və bunun ətrafında cərəyan edən məsələlərə münasibətini bildirib.

Publika.Az-ın məlumatına görə, N.İbrahimov mətbuata açıqlamasında deyib ki, Orxan Zeynalova münasibətdə təqsirsizlik prezumpsiyasının tələbləri pozulub və məişət zəminində baş vermiş bir cinayət hadisəsinin etnik kontekstdə ictimailəşdirilməsi narahatlıq doğurur: "Hesab edirəm ki, Azərbaycan dövlətinin və ictimaiyyətinin narahatlığı tamamilə təbiiyidir. Lakin

çox təəssüf hissi ilə vurğulayıram ki, bu qədər böyük ajiotajın yaradıldığı, kütləvi informasiya vasitələrində azərbaycanlılar əleyhinə açıq-aşkar kampaniyanın aparıldığı bir vaxtda bəzi diaspor təşkilatlarının, konkret olaraq Rusiya Azərbaycanlılarının Milli Mədəni Muxtariyyəti (AzərRos) və özünü Rusiyanın Azərbaycanlı Təşkilatları İttifaqı adlandıran qurumun nümayəndələrinin mövqeyi anlaşılmazdır. Bir daha xatırlatmaq zəruri bilirik ki, bu təşkilatların rəhbərliyində təmsil olunan şəxslərin bir çoxu Rusiyanın müvafiq dövlət orqanları, kütləvi informasiya vasitələri ilə çox yaxşı əlaqələrə malikdirlər, ancaq nədənsə indi zərurət yarandığı bir məqamda bu əlaqələrdən azərbaycanlıların maraqlarının müdafiəsi üçün istifadə etməyə lüzum görmürlər. Əksinə, bu təşkilatların rəhbərliyində təmsil olunan, azərbaycanlıların hüquq və

azadlıqlarının müdafiəsi istiqamətində qətiyyətlə fəaliyyət göstərəcəyini bəyan edənlərin bəziləri, o cümlədən Rüstəm İbrahimov kimi şəxslər sadəcə mətbuata açıqlama verməklə kifayətlənir. Rusiyanın Azərbaycanlı Təşkilatlar İttifaqı adlandırılan qurumun yaradılmasının əsas təşəbbüskarlarından biri olan AzərRosun keçmiş rəhbəri Söyün Sadıqov isə yenidən baş verənləri siyasiləşdirərək, Azərbaycan dövlətini və Rusiyada yaşayan sadəcə azərbaycanlıları ittiham etməyə çalışır. Bu cür mövqə Azərbaycan ictimaiyyətində də haqlı olaraq müəyyən sualları doğurur. Son hadisələr Rusiya Azərbaycan Təşkilatları İttifaqının yaradılmasının Azərbaycanın milli maraqları baxımından tamamilə əhəmiyyətsiz təşəbbüs olduğunu bir daha sübut etdi. Hesab edirəm ki, yaranmış vəziyyətdə özünü həqiqətən azərbaycanlı hesab edən hər bir kəs azər-

mağın yanlış olduğunu deyirlər. Rusiya xarici işlər nazirinin müavini Qriqori Krasin bildirib ki, Moskvada baş verən bu faciəvi hadisədən sonra bir az səbirli və təmkinli olmaq lazımdır: "Başa düşmək lazımdır ki, bizdə milliyətçilik olmaz, çox millətli bir ölkədə bu mümkün deyil. Ona görə də heç kimin kriminal bir hadisəyə görə hay-küy yaratması doğru deyil".

Rusiya Dumasının informasiya komitəsinin sədri Aleksey Mitrofanov isə qeyd edir ki, Rusiya ilə ABŞ arasında çox təcili vəziyyətlərdə bir-bəyə əlaqə üçün okeanın altından xətt çəkilib. Nəyə görə əvvəllər eyni ölkənin tərkibində olan Rusiya və Azərbaycan arasında belə bir qaynar xətt yoxdur. Bu hadisələr göstərdi ki, ölkələrimiz arasında dialoq azlığı var".

Moskva polisi isə paytaxtdakı iğtişaşların təkrarlanmaması üçün son günlər miqrant və milliyətçilərə qarşı reydləri çoxaldıb.

Rusiyadan Ermənistanə hərbi vertolyotlar gətiriləcək

Rusiyadan Ermənistanə hərbi vertolyotlar gətiriləcək

"Yaxın günlərdə Rusiyanın Ermənistan-dakı hərbi bazasına yeni vertolyotlar gətiriləcək".

iləcək".

Trend-in "Armenia Today" agentliyinə istinadən verdiyi məlumata görə, bu barədə jurnalistlərə açıqlamasında Ermənistan-dakı Rusiya aviasiyasının komandanı Aleksandr Petrov bildirib. Onun sözlərinə görə, Ermənistan-dakı Rusiya aviasiyasının modernləşdirilməsi və genişləndirilməsi ilə bağlı sazişlər var və bu istiqamətdə işlər görülür: "Yaxın vaxtlarda bazaya yeni hərbi vertolyotlar gətiriləcək, MiQ-29 döyüş təyyarələri isə modernləşdiriləcək". Polkovnik bildirib ki, aviabazada lazımı şərait olmadığına görə Ermənistan-dakı yalnız təlim uçuşları həyata keçirilib, döyüş tapşırıqları isə Rusiyada yerinə yetirilib. Lakin yaxın vaxtlarda Rusiyanın Ermənistan-dakı bazası Ermənistan Müdafiə Nazirliyinin Armavirdə yerləşən "Baqramyan" atəş meydanında döyüş təlimləri keçmək imkanı əldə edəcək.

Öcalan'dan BDP'ye: "Taleplerinizi kendi imkanlarınızla halledin. Dilenci gibi AKP'den bana 'dilimi ver, kültürümü ver, kimliğimi ver, artık bu tür şeylerle AKP'nin kapısını çalmayın. Abdullah Öcalan: "Ben süreç balık sırtında gidiyor demeyeceğim, ama dağ gibi sorunlar önümüzde duruyor. Yine de umudumu korumak istiyorum. Belki de buraya gelmenizi bir daha bırakmayacaklar. Umarım devlet ve hükümet bu tarihi yanlış yapmaz."

BDP Grup Başkanvekili ve İğdir Milletvekili Pervin Buldan, Kurban Bayramı nedeniyle BDP İğdir İl Örgütü'ndeki bayramlaşmaya katıldı. Yurttaşlarla bayramlaşan Buldan, İmralı'da pazartesi günü Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan ile yaptıkları görüşmeye ilişkin de açıklamalarda bulundu. Öcalan'ın gelinen aşamada yapılması gereken hususlara vurgu yaptığını kaydeden Buldan'ın ifadelerine göre Öcalan'ın açıklamaları şöyle: "Hala bu süreçten umutluyum. Bu süreçten umudumu yitirmek istemiyorum. Acilen yapılması gereken yasal düzenlemenin yapılması gerekir. Çünkü hükümet ve devlet, kırsaldaki insanların silahları bırakıp geri dönmelerini istiyor. Ama o insanların geri dönüş zemini hala yaratılmamış. Yasal bir zemin olmadığı sürece bu insanlar silahlarını bırakıp nereye gelecekler. Hadi diyelim geldiler, bunlar ne

AKP'ye muhtaç değilsiniz

olacak. Geldikleri ilk karakolda tutuklanacak ya da onları gören asker kurşun sıkıp bunları öldürecek. Yasal zemin olmadığı sürece bunlar olacak. O yüzden yasal zemin olmadığı sürece bu insanların dağdan inmesi mümkün değil. Bir yıldır bunu anlatmaya çalışıyoruz. Yasaları çıkarın, yasal zemini hazırlayın diyoruz. Ama hükümet hiçbir şekilde adım atmıyor."

AKP'den bekleme
Buldan, Öcalan'ın ayrıca AKP'den herhangi bir talepte bulunmalarını, taleplerini kendi imkanları doğrultusunda hayata geçirmeleri gerektiğini söylediğini belirtti. Buldan, şöyle konuştu: "Öcalan, 'AKP'den hiçbir şey istemeyin. Arkanızda büyük bir halk gücü var. Yerel yönetimleriniz, belediyeleriniz var. Bir sürü imkanlarınız var. O yüzden taleplerinizi kendi imkanlarınızla halledin" dedi. Özellikle bu konunun altını çizdi. Dilenci gibi AKP'den bana 'dilimi ver, kültürümü ver, kimliğimi ver, artık bu tür şeylerle AKP'nin kapısını çalmayın. Onlar size muhtaçtır, siz onlara muhtaç değilsiniz' dedi. "Onlar sizi çağırırsın. Onlar sizin kapınızı çalsın. Onlar size yalvarsın. Gelin

oturalım, konuşalım desinler. Siz onlardan daha güçlüsünüz" dedi."

En büyük engel paralel devlet
Öcalan, Türkiye'de gelişebilecek barış sürecinin önündeki en büyük engelin "paralel devlet anlayışı" olduğunu belirtti.

Öcalan'ın bu konuya ilişkin yaptığı açıklamalara ilişkin Buldan'ın aktarımları şöyle: "Türkiye'de gelişebilecek olan bir barışın önünde en büyük engelin, paralel devlet anlayışı olduğunu düşünüyorum. Çünkü ne zaman bu ülkede bir barıştan bahsedilirse ya da bir barış adımı atılırsa, paralel devlet hemen önüne geçiyor. Provoke etmeye çalışıyor." Öcalan'ın bunlara

örnek olarak da öldürülen köylüler ve uyuşturucu operasyonlarından bahsettiğini dile getiren Buldan, "Gülsuyu Mahallesi'ni örnek verdi. Onlara uyuşturucu veriyorlar, ardından gidip operasyon yapıyorlar. İşte bu paralel devletin yaptığı işlerdir. Devletin artık bu paralel devlete karşı biraz uyanık olması gerekiyor. Paralel devlete karşı biz gücümüzü birleştirmek zorundayız" dedi.

'Bir daha gelemezsiniz'

Öcalan'ın kendilerine "Belki sizleri de buraya bir daha gönderemeyebilirler" dediğini de belirten Buldan, "Sayın Öcalan, 'Ben süreç balık sırtında gidiyor demeyeceğim, ama dağ gibi sorunlar önümüzde duruyor. Bu sorunlar çözülmedikçe, bu barış süreci nasıl gelecek. Ama yine de umudumu korumak istiyorum. Belki de buraya gelmenizi bir daha bırakmayacaklar" dediğini dile getirdi.

Öcalan'a "Bu sizi son görmemiz mi?" diye sorduğunu aktaran Buldan, Öcalan kendisine, "Umarım devlet ve hükümet bu tarihi yanlış yapmaz. Siz de buraya sık sık gelirsiniz. Çünkü benim iletişim kanalım tek sizlersiniz. Sizlerin sayesinde görüşlerimi ve bilgilerimi kamuoyuyla paylaşıyorum" diye yanıt verdiğini belirtti.

DİHA/İĞDIR

Özgürlük çok yakındır

PYD Eşbaşkanı Salih Muslim, Rojava'ya yönelik saldırı, ambargo ve kuşatmaya rağmen büyük bir direniş sergilendiğini hatırlatarak, "Beni iyi duysunlar: Bu halk hürriyet ve demokrasi olmadan yaşayamaz! Onlar bizi açıklıkla terbiye edemezler, biz onları terbiye edeceğiz. Özgürlük çok yakındır" dedi.

PYD'nin 10. kuruluş yıldönümü nede-

niyle düzenlenen gecede telefon aracılığıyla katılımcılara seslenen PYD Eşbaşkanı Salih Muslim, yokluk, açlık ve zorluklar içerisindeki Rojava halkının, direnişle tarih yazdığını söyledi. Muslim, "Kawa'nın çocukları karşısında hiç kimse duramaz" diye konuştu. PYD'nin 10. kuruluş yıldönümü vesilesiyle önceki gün Almanya'nın Hildesheim kentinde bir gece organize edildi. Niedersachsen eyaletinde yaşayan Kürdistanlıların katıldığı gecenin açılış konuşmasını yapan Federasyona Eşbaşkanı Muslim, "Ezîdî halkı her zaman Rojava Devrimi'nin yanında olacaktır. Kanımızın son damlasına kadar YPG'nin arkasında olacağız" dedi. Geceye telefon bağlantısıyla katılan PYD Eşbaşkanı Salih Muslim "YPG Kawa'dır, YPG Mazlum Doğan'dır, Şêx Said'dir, Seyid Rıza'dır, Qazî Muhammed'dir, Mele Mistefa Barzani'dir. Bütün bu kişilerin direnişi bugün Rojava'da PYD ile sürdürülüyor. Bu yüzden Kürdistan'ın her dört parçasında kalpler PYD için atılıyor. Bugün PYD'nin kahramanları, kalpleri, beyinleri ve sonsuz bir kahramanlıkla Mezopotamya'nın ve Ortadoğu'nun tarihini yeniden yazıyorlar" sözleriyle konuşmasına başladı.

Dilimizi kesenlerdir

PYD'nin bugün Kürt halkına yapılan haksızlıkların hesabını tek tek sorduğunu belirten Muslim, şöyle devam etti: "Biz hiç kimseyi yerinden yurdundan etmedik; kimseye haksızlık etmedik, kimsenin dilini yasaklamadık. Ama uzaklardan gelenler, bizi evimizden yurdumuzdan ettiler; bize haksızlık ettiler, bize dilimizi yasakladılar.

Biz o günden beri bunlara karşı direniyoruz. Dilimizi yasaklayarak bizi susturmaya çalışanlar ile bugün bıçakla insanları kesenler, demokrasi ve insanlık düşmanlarıdır. 21. yüzyılda demokrasi ve insanlığı yitirmek isteyenlerdir."

Bizi terbiye edemezler

Rojava Devrimi'nin başarılı olmaması için kapsamlı ve organize bir faaliyet yürütüldüğüne dikkat çeken PYD Eşbaşkanı Salih Muslim, "Devrimimiz, bazı güçlerin hoşuna gitmiyor, bize karşı savaşıyorlar. Her yönden ve her konuda bize karşı savaşıyorlar. Geri adım atmamızı istiyorlar" diyerek, bunlara seslendi: "Bu sözleri onlar için sarf ediyorum ki, beni iyi duysunlar. Bu halk hürriyet ve demokrasi olmadan yaşayamaz! Evsiz, elektriksiz, sussuz ve yemeksiz kalabilir ama şeref ve namus olmazsa yaşayamaz! 6 aydan fazladır Rojava'ya ambargo konulmuş; ticaret yapılmıyor, ekmek yok, yiyecek yok, ilaç yok; ilaçların geçmesini bile yasakladılar. Daha önce de söylemişim, şimdi de söylüyorum: Biz açlığa dayanırız. Onlar bizi açıklıkla terbiye edemezler, biz onları terbiye edeceğiz."

Rojava tarih yazıyor

Bu kadar yokluk, açlık ve zorluklar içerisindeki Rojava halkının ve kahramanlarının destansı bir tarih yazmaya devam ettiğini belirten PYD Eşbaşkanı Muslim, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Efrîn'deki halkımız 3 ay direndi, silahları olmayan insanlarımız bile sopalarını alıp direndiler. Kobanê, Serêkanîyê, Derêka Hamko, Leylan ve Tirbêspîyê'de de tarih yazıldı. Kawa ve Mazlumların çocukları karşısında hiç kimse duramaz. Biz halkımızla gurur duyuyoruz. Herkes bunu iyi bilsin; Rojava halkı Serok Apo'nun halkıdır. Hepimiz Serok Apo'nun okulundan çıkmışız; bunu herkes böyle bilsin. Bize haksızlık yapmaya kalkışanlar, öncesinden 70 sefer düşünsün. Olacakları rüyalarında bile görmeyecekler! Hiçbir zaman yolumuzdan dönmeyeceğiz. Sonuna kadar şehitlerimiz yolundan yürüyeceğiz. Özgürlük çok yakındır."

Salonda bulunanlar Salih Muslim'i "Bijî Berxwedana YPG!", "Bijî Serok Apo" ve "Şehîd namirin" sloganları eşliğinde uzun süre alkışladılar. Daha sonra gece, Hozan Kawa, Hozan Şemdin, Bengi Agiri, Dilo Doxan Ronican Higo, Nejdet Hewran'nın müzik dinletileriyle devam etti.

DENİZ AMED/HİLDESHEIM

İsviçre'deki Kürtler daha aktif olabilmeli

Kürt avukatların davasıyla ilgili gözlemlerini İsviçre kamuoyuna taşıyan İsviçreli hukukçu ve parlamenter Nicolas Rochat, İsviçre'nin uluslararası rolü ve Kürt meselesinde arabulucu olma potansiyeline işaret ederek, "Burada yaşayan Kürtler, Bern ve siyasi partiler nezdinde daha aktif olabilirlerse bu süreci en azında İsviçre'de hızlandırabilirler" dedi.

Türkiye'deki siyasi süreç, Avrupalı siyasetçi ve hukukçuların yakın ilgisini çekiyor. 'KCK davası', ÇHD ve Asrın Hukuk Bürosu avukatlarının yargılandığı duruşmaları, Demokrasi ve İnsan Hakları için (ELDH) Hukukçular Örgütü'nden 30 gözlemci izledi. Avrupa'nın bir çok ülkesinde şubesi bulunan ELDH'nin İsviçre kolunu İlerici Hukukçular Derneği oluşturuyor. Bu sivil

toplum örgütü adına KCK duruşmalarına katılan Nicolas Rochat, davanın tamamen siyasi olduğunu söyledi. Aynı zamanda İsviçre Sosyalist Partisi (SP) Vaud Kantonu (Lozan ve çevresi) Milletvekili ve partisinin Parlamento Grup Başkanı olan Nicolas Rochat, son yıllarda Kürt sorunu ve Türkiye'de yaşanan insan hakları ihlalleriyle yakından ilgileniyor. Türkiye'den döndükten sonra gözlemlerini İsviçre medyasına yansıtan Rochat, 'KCK davası' izlenimlerini ve gözlemlerini bizimle de paylaştı. 17 Eylül görülen 'KCK avukatları' davasına bir grup Avrupalı hukukçu ile birlikte katılan Rochat, "Savunma avukatlarının yargılandığı bir sistem hukuki değil, keyfi ve siyasi. Bu davanın şekli ve yürütülme biçimi, Türk devletinin ne normal bir ceza hukukunu, ne de evrensel hukuk normlarını uygulamadığını gösteriyor" dedi. Silivri Cezaevi'nde görülen duruşmanın benzerine rastlanmadığını belirten İsviçreli hukukçu ve milletvekili "Mahkemeyi gözlemediğiniz zaman kendinizi tamamen keyfi bir hukuk sisteminde, yasadışı bir davanın içinde buluyorsunuz. Tutuklu bir avukatın mahkemede söyledikleri davanın tamamen siyasi ve keyfi olduğunu göstermeye yetiyor. Orada hukuk normları ve prosedürü işlemez. Davanın özel bir mahkeme tarafından yürütülmesi bile bunu ispatlamak için yeterli bir kanıttır" diye konuştu.

Çifte haksızlık

Latin Amerika ve Ortadoğu'da da insan hakları ihlallerini ve siyasi davaları yakın-

dan takip eden Rochat, KCK ve ÇHD'li avukatların durumunun çok farklı olduğunu şu sözlerle ifade etti: "Yazarların, gazetecilerin, sendikacıların yargılandığı davalara tanık oldum, ama devletin savunma hakkına saldırması çifte ceza uygulamasıdır. Sanık ve savunma aynı davada cezalandırılmaz. Devlet hukuk içerisinde savunma mesleğini yapan insanların işlerini yapmalarını engelleyemez."

"Bir yandan Türk Ceza Yasası, Terörle Mücadele Yasası'nın değiştirilmesi gerektiğinden söz edilirken, diğer yandan özel mahkemelerin görev yapması bir paradokstur" diyen Rochat, gözlemlerini İlerici Hukukçular Derneği adına geçtiğimiz günlerde Cenevre'de BM İnsan hakları komisyon toplantılarında da aktardıklarını söyledi. Rochat, "Konuyu İsviçre Federal Parlamentosu'na da taşıdık. SP Milletvekili ve hukuk profesörü Cesla Amaralle ise bu doğrultuda Federal Hükümet'ten KCK ve ÇHD'li avukatların davalarını Ankara nezdinde girişimlerde bulunmasını bir önerge ile talep etti" dedi.

'İsviçre aktif görev almalıdır'

Kürt sorununun çözümü konusunda İsviçre Hükümeti'nin önemli bir rol oynayabileceğini belirten Rochat, Bern'nin Ankara'ya ve siyasetini yakından takip ettiğini, Dağlık Karabağ ve Ermenistan-Azerbaycan ilişkileri konusunda Türkiye nezdinde resmi arabuluculuk yaptığını ve sonuç tam istenildiği gibi olmazsa da önemli aşamalar kaydedildiğini hatırlattı. Rochat, şunları söyledi: "İsviçre Hükümeti Kürt meselesinde daha aktif bir rol oynayabilir. Türkiye'de hak ve özgürlüklerin tam yerleşmesi için tecrübelerini Ankara'ya aktarabilir. Kaldı ki İsviçre Kürt sorununa yabancı değil. 1993'teki ilk ataşkes döneminde Federal Parlamento'da değişik partilere mensup 50 milletvekili arabuluculuk için önerge verdi ve Parlamento bunu kabul etti. Fakat Türkiye bu arabuluculuğu o dönem kabul etmemişti. Ayrıca İsviçre'nin uluslararası ilişkilerde ciddi bir ağırlığı var. Bu konuda Kürt diasporasına da önemli görevler düşüyor. Burada yaşayan Kürtler, Bern ve siyasi partiler nezdinde daha aktif olabilirlerse bu süreci en azında İsviçre'de hızlandırabilirler."

Y.ÖZGÜR POLİTİKA/LOZAN

AKP ile mümkün değil

KCK Yürütme Konseyi Eşbaşkanı Besê Hozat, AKP'nin oyalama, aldatma, çürütme siyasetini devam ettireceğini; KCK Yürütme Konseyi Üyesi Karasu, sömürgeci zihniyette ısrar edildiğini; Konsey Üyesi Ok da, AKP ile çözümün mümkün olmadığını vurguladı. KCK Yürütme Konseyi Eşbaşkanı Besê Hozat, son üç aydır Türkiye'de yürüyen sürecin ciddi bir tıkanma yaşadığını ifade ederek, AKP'nin çözüm paketini sürecin bittiğinin deklarasyonu olarak nitelendirdi.

Stêrk TV'de yayınlanan özel programa KCK Yürütme Konseyi Eşbaşkanı Besê Hozat, KCK Yürütme Konseyi Üyesi Mustafa Karasu ve Yürütme Konseyi Üyesi Sabri Ok katılarak, Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan tarafından başlatılan barış sürecinin gidişatı ve son olarak KCK tarafından yayınlanan deklarasyon konusunda değerlendirmelerde bulundu.

Süreç tıkanı

KCK Yürütme Konseyi Eşbaşkanı Besê Hozat, AKP Hükümeti'nin yasal değişiklikler bir tarafa söylemde dahi hiçbir değişime gitmediğini ifade ederek, "Gelinen aşamada süreç zaten bir tıkanmayı yaşıyor. Bu da AKP'nin devletin tutumundan kaynaklı bir durumdur.

AKP'nin yaklaşımı, baştan beri hep pragmatik oldu, taktiksel bir yaklaşımı esas aldı, çözüme dönük hiçbir samimi

yaklaşımı gelişmedi.

Süreci biz geliştirirken diğer taraftan hükümet, devlet ciddi bir tasfiye planı içerisinde oldu. Barajlar, karakolların yapımı, koruculuk sistemi, KCK tutukluları... Yıllardır bu insanlar içerde çürütülüyor. Önderliğimizin koşullarında değişiklik olmadı. Devlet ve AKP tarafından sürecin ilerlemesi, yasal bir prosedüre kavuşturulması için herhangi bir adım olmadı" şeklinde konuştu.

Maskesi düştü

AKP'nin süreci bir oyalama siyasetiyle götürdüğünü belirten Hozat, "AKP'nin maskesi de düştü. En son pakette bu ortaya çıktı. Paketin içerisinde aslında AKP zihniyeti çıktı. Erdoğan'ın

kendisi çıktı. Demokratik çözüme yönelik hiçbir şey çıkmadı pakette. Bu da şunu ortaya koydu. AKP oyalama, aldatma, çürütme siyasetini devam ettirecek. Ben şimdiye kadar yürüttüğüm siyaseti, inkarı, tasfiye siyasetini, aldatma siyasetini devam ettireceğimin ifadesi oldu" dedi. Kürtlerin en meşru haklarının dahi tanınmadığını hatırlatan Hozat, anadilde eğitim, kimliği tanıma gibi hakların pakette yer almadığına dikkat çekti. AKP'nin zihniyetinin ırkçı, milliyetçi ve mezhepçi olduğunu ifade eden Hozat, barışçıl bir çözüm beklenemeyeceğini vurguladı.

Sömürgeci zihniyet

KCK Yürütme Konseyi Üyesi Mustafa Karasu ise AKP'nin paketinin sömürgeci bir zihniyetle hazırlandığını ifade ederek, "Kürt'ü, Önderliği muhatap almıyor. Ben seni bir toplum olarak görmem, ben seni bir toplumun öncüsü olarak muhatap almak demek sömürgeci, egemenlikçi zihniyettir" dedi. Karasu, Öcalan ve Kürt Özgürlük Hareketi'ni bir muhatap olarak kabul etmeyen AKP Hükümeti'nin ne anadilde eğitimi, ne özerkliği kabul edeceğini ifade etti.

AKP çözüme kapalı

KCK Yürütme Konseyi Üyesi Sabri Ok ise ateşkes sürecinin tıkanıldığını hatta kendileri açısından bittiğini belirterek bunun nedeninin; Türk devletinin son derece çözüme kapalı,

demokratik bir zihniyetten uzak, herşeyi tekelleştiren, kendi tekeli altında geliştirmek isteyen yaklaşımından kaynaklandığını söyledi. Kürt tarafının taleplerinin son derece makul olduğunun altını çizen Sabri Ok, şunları söyledi: "AKP zihniyet olarak çözüme kapalı. Kürt sorunu aslında Erdoğan bir ara söylemişti: Düşünmezseniz yoktur! Böyle bir zihniyetle gerçek bir çözüm olabilir mi? Mümkün değil."

AKP'nin halklara, tarihe ve gerçekliğe karşı saygılı olması gerektiğini ifade eden Ok, bunun kökenlerinin Türkiye'nin sömürgeci geçmişinden kaynaklandığını vurguladı. Kürtlerin geldiği aşamaya karşı Türk sömürgeciliğinin içten bir tepki duyduğunu kaydeden Ok, Türkiye'nin tarihe gömüğünü sandığı sorunun karşısında büyük bir mücadele gücü olarak çıktığını dile getirdi.

Kürt Hareketi'nin tek taraflı bütün çabalarının Türkiye halklarına karşı olan sorumluluğunun bir gereği olduğunu vurgulayan Ok şunları belirtti: "Hiçkimse mevcut statüsünden memnun değil. Ortadoğu'da bir mücadele var. Düşünebilir misiniz ki Ortadoğu gibi bir yerde 40 milyon gibi bir nüfusa sahip Kürt halkının varlığı kabul edilmeyecek. Anadilde eğitimi, kimliği kabul edilmeyecek. Bunu ne tarih, ne insanlık, ne vicdan kabul etmez. Kürt halkı ve PKK de kabul etmez. Bizim şu saatten sonra anadilde eğitim dememiz bile bizi üzüyor."

ANF/BRÜKSEL

Serêkaniyê sınırı kapatıldı

Sivil toplum örgütleri ve halkın tepkisine rağmen Serêkaniyê ve Ceylanpınar arasındaki sınır kapısı örülen duvarla tamamen kapatıldı. Nusaybin ile Qamişlo arasında duvar örmeye hazırlanan Türkiye, Serêkaniyê ve Ceylanpınar

olacağı tahmin ediliyor.

İçişleri Bakanı Muammer Güler, Rojava sınır hattında duvar örülmediğini öne sürerek, yapılan duvarın yurttaşların "can ve mal güvenliğini" sağlama amaçlı olduğunu iddia etti.

Bayram nedeniyle

arasındaki sınırı beton bloklarla alelacele örülen duvarla kapattı. Sınırın her iki tarafındaki Kürtler, sınır tellerinden sonra bu kez de duvarla bölünmeye çalışılıyor. Suriye ve Türkiye arasında 1921 yılında imzalanan "Ankara Antlaşması" ile çekilen sınır hattıyla ortadan ikiye ayrılan Serêkaniyê'nin iki yakasına "kaçakçılığı önleme" ve "güvenlik" gerekçesiyle, Genelkurmay Başkanlığı'nın talimatıyla 3 metre yüksekliğinde hazır beton bloklarla duvar örüldü. Sınır kapısında yer alan Kapı Karakolu'nun etrafına örülen 200 metrelik duvarın ne kadar uzatılacağı ise bilinmiyor. Her biri 6 buçuk ton ağırlığında olan beton blokların bir tanesinin maliyetinin bin 500 TL olduğu belirtiliyor. Serêkaniyê arasında örülen duvarın Türkiye'ye toplam maliyetinin ise 500 bin TL

Mardin ve ilçelerini ziyaret eden İçişleri Bakanı Muammer Güler ise gazetecilerin Rojava sınırına örülen duvara ilişkin sorularını yanıtladı. "Örülen duvar falan yok. Öyle speküle edilen bir takım iddialar var" sözleriyle duvar yapımını inkar eden Güler, şunları söyledi: "Orada yapılan duvar, bir mayınlı alandan vatandaşların can ve mal güvenliğini korumaya yönelik bir duvardır. Hiç kimsenin sınıra bir duvar çektiği falan yoktur. Konu yanlış intikal ettiriliyor. Şov vari hareketlerle de farklı bir algı yaratılmaya çalışılıyor."

"Türkiye Cumhuriyeti devleti orada ne yaptığını çok iyi biliyor" diyerek açıklamasına devam eden Güler, bu konunun takipçisi olacaklarını söyledi.

İBRAHİM POLAT/DİHA/URFA

İğdir'in Tuzluca (Kulp) İlçesi'nin büyük aşiretlerinden Cunkilerin öncülüğünü yapan Özlü ailesi, törene BDP'ye katıldı.

Törene BDP İğdir Milletvekili Pervin Buldan, BDP PM üyesi Abbas Yoldaş, BDP İğdir İl Başkanı Mehmet Anar, HDP İğdir İl Başkanı Yusuf Yıldırım, BDP İğdir il, ilçe ve belde yöneticileri, Özlü ailesinin yanı sıra çok sayıda yurttaş katıldı. Törene konuşan BDP İğdir İl Başkanı Anar, Kürt halkının kendi davaları için gelecekte tek partinin BDP olduğunu ifade etti. Ardından

Tuzluca'da BDP'ye katılım

konuşan BDP Tuzluca İlçe Başkanı Nevzat Ulutaş ise, Tuzluca'da belediye seçimlerini kazanıp barış ve demokrasiyi getireceklerini belirtti. BDP'ye katılım sağlayan Özlü ailesinin üyelerinden Adil Özlü ise, Kürtler BDP'ye katılım sağladığında aşamayacağı bir sorunun kalmayacağını belirterek, onurlarına sahip çıktıkları için

mutlu olduklarını söyledi. Milletvekili Buldan ise, Özlü ailesini tebrik etti.

İĞDIR

Kato'daki şehitliğe ziyaret

Şırnak'ın Beytüşşebap İlçesi'ndeki Kato Dağı'nda yeni yapılan Kurtay Faraşin Şehitliği, Kurban Bayramı dolayısıyla ziyaretçi akınına uğruyor. İlçe merkezine 15 kilometre uzaklıkta bulunan mezarlığı yüzlerce yurttaşın yanı sıra Beytüşşebap Belediye Başkanı Yusuf Temel, BDP İlçe Başkanı Abdülkerim Ataman, il genel ve belediye meclis üyeleri

ziyaret etti. Edilen dua ve okunan mevlidin ardından kitle demokrasi mücadelesinde yaşamını yitirenlerin anısına saygı duruşunda bulundu. Ardından açıklama yapan BDP Beytüşşebap İlçe Başkanı Ataman, PKK'li Kurtay Faraşin'in annesi şahsında çatışmalarda çocuklarını kaybeden anne ve ailelerin bayramını kutlayarak, "Şehitlerine sahip çıkan halkımıza sonsuz teşekkür ediyoruz" dedi. DİHA/HAKKARİ

İHD: Duvarlar yerine diyalog

İHD heyeti, Nusaybin ile Qamişlo sınır hattında yapımına başlanan duvar inşaatı alanında incelemelerde bulundu. İnsan hakları savunucuları, "Duvarları yıkalım" çağrısı yaptı.

Mardin'in Nusaybin İlçesi ile Rojava'nın Qamişlo kenti sınır hattında yapımı devam eden ve kamuoyu tarafından "utanç duvarı" olarak adlandırılan duvara ilişkin İHD bölgeye heyet göndererek, inceleme yaptı. Heyette İHD Mardin Şube Başkanı Erdal Kuzu, İHD Amed Şube Başkanı Raci Bilici ve Mardin Baro Başkanı Azat Yıldırım yer aldı. Heyete Nusaybin Belediye Başkanı Ayşe Gökkan da eşlik etti. Sınır hattında duvarın inşa edildiği alanda incelemelerde bulunan heyet, sınır birliğine ait zırhlı araçlar tarafından sık sık mayınlı araziden çıkmaları yönünde uyarılar aldı.

İncelemeler ardından İHD Amed Şube Başkanı Bilici heyet adına açıklama yaptı. Bilici, AKP'nin yapılacak yeni duvarlar yerine Kürtler, muhalifler ve diğer halklarla arasındaki duvarı yıkması, sorunların çözümü için müzakere ve diyalogu

geliştirmesi gerektiğini belirtti. Duvarı hiçbir biçimde kabul etmeyeceklerini söyleyen Bilici, şöyle ifade etti: "Şu anda arkamızda bir 'utanç duvarı' temeli atılıyor. Biz her koşulda her platformda bunu teşhir edeceğiz. Buna karşı geleceğiz."

İHD heyetinin bölgede çalışmalarını sürdüreceğini

söyleyen Bilici, yetkililerle yapacakları görüşmelerden sonra hazırlayacakları raporu kamuoyuyla paylaşacaklarını dile getirdi. DİHA/AMED

BDP Diyarbakır'da yerel seçim startını verdi

BDP Amed 2014 Yerel Seçim Komisyonu, seçim hazırlıkları ve şu ana kadar yapılan başvurulara ilişkin basın toplantısı düzenledi. BDP Amed İl Eşbaşkanı ve BDP Seçim Komisyonu Üyesi Mehmet Emin Yılmaz, seçim delegasyon toplantılarına katılmak üzere 5 bin kişinin delege olmak için komisyona başvurduğunu, hedeflerinin 10 bin delege olduğunu belirtti.

Yerel seçimlerin yerel yönetimlerde BDP'nin iddiasını yansıtmaktan daha öte bir anlama sahip olduğunun altını çizen Yılmaz, "Yaklaşımımız sonuna kadar stratejiktir. Sayın Öcalan'ın başlatmış olduğu süreç, Kürtlerin birbirlerini dinlemesini sağlamaktır. Buna hizmet eden

çalışmalar nihayetinde tüm Kürdistan'ın gündemine girmiştir. Bu vesileyle Kürt sorununu çözecek en önemli etkenin Kürtlerin birliği meselesi olduğu da anlaşılmıştır. Bu seçimler, bu yönüyle Kürtlerin kendi kendilerini yönetmesi konusunda önemli imkan ve fırsatlar yaratmaktadır. Yine bu seçimde alınacak tutum Kürt sorununun demokratik siyasetle çözülmesine verilecek destek olarak algılanacaktır. Bu nedenle önemlidir ve tarihidir" dedi.

2014 yerel seçimleri ile birlikte Kürt halkı ve demokratik çözümün tarafı olan tüm güçlerin bir referandum yaşayacağına söyleyen Yılmaz, "Kendisini Kürt kimliği içerisinde tanımlayan ve demokratik bir

yaşamı amaçlayan her bireyin ve toplumsal kesimlerin bu seçimi barışın kalıcılığının

sınavı olacağını bilmesi gerekmektedir. Yerelden demokrasinin gelişeceği ve demokratik özerk yönetim anlayışımızın en fazla kurumsallaşacağı yerel seçimler, dışımızdaki çevreleri katacağımız bir süreç olacaktır. Bu çevreler bugüne kadar farklı

bir duruş içine girmiş olabilirler. Güçlü olanın yanında saf tutmuş olabilirler. Fakat bugün çözümü ve özgür yaşam sistemini inşa eden öncülüğün yanında partimizle birlikte demokratik yönetime katılmak isteyecekleri bir gerçekliktir" diye konuştu. Demokratik özerk yönetimlere geçiş ve bu statünün yaşamda karşılığını bulmasının da yerel yönetimlerle sağlanacağına dikkat çeken Yılmaz şöyle konuştu:

"Önümüzdeki seçimlerin bir referandum niteliğinde olduğunu belirttik, bunun yanında her zaman mevcut sayıyı ikiye katlama gibi bir geleneğimiz de bulunmakta. Sistem partilerine karşı her yerde demokratik ve özgür belediyeçilik seçeneği olarak halkın karşısına çıkacağız. Bu seçimlere elbette

sayısal olarak yaklaşmıyoruz. Seçimler ve sayı eğer Kürt sorununun seçimine, özgür yaşamına, kendi demokratik tarzını geliştirmeye vesile oluyorsa sonuç alıcı olarak değerlendirilmez. Seçimlerin bizim açımızdan başarısı Kürtler açısından yarattığı siyasal ve toplumsal sonuçların halka bir demokratik ve özgür bir statü kazandırılması ile ilgilidir. Bu seçimleri de bu anlayışla örgütleyeceğiz" dedi.

Yerel Seçimleri "çözüm seçimi" olarak gördüklerini vurgulayan Yılmaz, "Kadın özgürlük çizgimiz, yerel yönetimler pratiğimizde önemli bir damardır. 15 yıllık yerel yönetimler deneyimimiz, kadının yönetime aktif katılımının nasıl bir değişim ve farkındalık yarattığını göstermiştir" şeklinde konuştu.

Lice Kaymakamı Tunahan Efendioğlu resmi internet sitesindeki bayram

Lice Kaymakamı Bayramı Türkçe ve Kürtçe Kutladı

kutlamasını Türkçe ve Kürtçe olarak iki dilde yayınladı. Diyarbakır'ın Lice ilçesinin Kaymakamı Tunahan Efendioğlu, kaymakamlığın resmi internet sitesindeki bayram mesajını Türkçe ve Kürtçe yayınladı. Türkçe "Değerli vatandaşım" diye başlayan Kaymakam Efendioğlu bayram mesajında şunları söyledi:

DEĞERLİ VATANDAŞIM:

"Aşımızı, ekmeğimizi, soframızı, hüznümüzü, acımızı yalnızlığımızı ve

geleceğimizi paylaştığımız; sevgi ve saygının perçinlendiği, milli ve dini duyguların, inançların, örf ve adetlerin uygulanıp sergilendiği; Millet olma şuurunun şekillendiği; birlik ve beraberliğimizi, kardeşlik ve dostluğumuzu en sıcak şekilde hissedeceğimiz Mübarek Kurban Bayramınızı tebrik eder; mutlu; huzur dolu günler temenni ederim."

Mesajın Kürtçesi de şöyle:

HEMWELATİYÊN NİRXDAR

"Cenj; parvekirinên xarinê, xemgîniyê ,êşê, tenêtiyê û pêserojê perçinandina hazkirinê û rêzdayînê, hestên neteweyî û olî, baweriyên, şepandina deb û nêrîtîyê; teşebûna hişmendîya netewebûniyê, yekbûn û bihevrebûyiñê, biratî û hogirtîyê û xweda di hewine. Ji dil de ez cejna we ya qurbanê pîroz dikim."

Kürtçe mesajdaki bazı yazım yanlışları ise bu konuda daha dikkatli ve hassas olunması gerektiğini gösterdi.

Rojava ikinci Gazze olma yolunda

Türkiye, Ceylanpınar-Serêkaniyê ile Nusaybin-Qamişlo arasındaki duvardan sonra şimdi de Efrîn ile Kilis arasında duvar örmeye başladı.

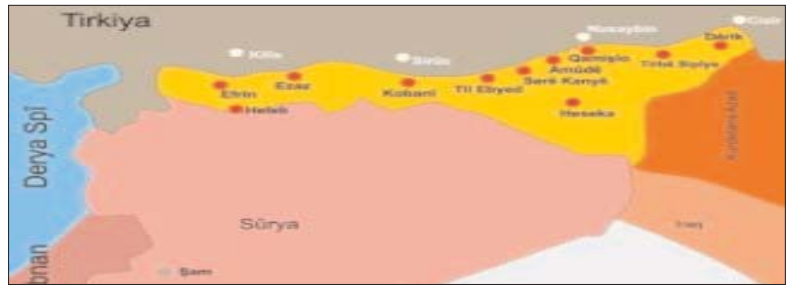
Türkiye Efrîn ile Kilis arasında yeni bir duvar örmeye başladı. Duvarın yapımına Batı Kürdistan'da Afrin'in Şera Nahiyesine bağlı İkidam, Dikmetaş köyü ile

Türkiye'de Kilise bağlı Tahtalı ve Doğan çay köyü arasındaki sınır bölgesindeki Şimşek karakolundan başlandı. Duvarın şimdiye kadar 400 metre kadarının inşa edildiği öğrenildi.

ANF'ye bilgi veren yerel kaynaklar, Türk ordusunun sınıra çok sayıda asker yığarak duvarı inşa eden işçilerin güvenliğinin

sağlamaya başladığını bildirdi.

Türkiye daha önce Ceylanpınar-Serêkaniyê arası Nusaybin ile Qamişlo arasındaki duvar örmeye başlamış ve bu bölge halkı tarafından büyük bir tepkiye yol açmıştı. Devletin 'utanç duvarı'na tepki gösteren halk, Nisebîn-Qamişlo sınırına yürüyerek yapılmak istenen

duvara karşı insan duvarı oluşturmuştu. Türkiye'nin utanç duvarlarını Batı Kürdistan ile

Kuzey Kürdistan halkı arasındaki toplumsal birliği ve ilişkiyi parçalamak amacıyla özyor.

Çukurova bölgesinde yaşayan Aleviler, "eşit yurttaşlık" talebiyle 19 Ekim'de Mersin'de miting gerçekleştirecek. Çukurova bölgesinde yaşayan Aleviler, uzun bir aranın ardından Alevi Kültür Dernekleri, Hacı Bektaş Veli Anadolu Kültür Vakfı ve Pir Sultan Abdal Kültür Derneği öncülüğünde 19 Ekim'de "Cami-Cemevi Projesi, savaşa hayır ve eşit yurttaşlık" sloganıyla Mersin'de alana çıkarak taleplerini haykırarak. Tevfik Sırrı Gür Stadyumu önündeki mitingde, Alevi Kültür Dernekleri Genel Başkanı Doğan Demir, Hacı Bektaş Veli Anadolu Kültür Vakfı Başkanı Ercan Geçmez ve Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Genel Başkanı Kemal Bülbül de konuşmacı olarak katılacak. Alevi Kültür Derneği Mersin Şube Başkanı Hasan Kılavuz ile Mersin Demokratik Alevi Derneği Sekreteri Bülent Şahan miting yapıp amacı ve Alevilerin talepleri ile ilgili konuştu.

'20 milyon Alevinin başkanı değil'

Alevi Kültür Derneği Mersin Şube Başkanı Kılavuz, Başbakan Erdoğan'ın açıkladığı pakette Alevilerin sorunlarının çözümü konusunda hiçbir şeyin olmadığını belirterek, "Bu pakette hiç bir şey çıkmayın Aleviler, isteklerini ve taleplerini

Aleviler 'eşit yurttaşlık' istiyor

yüksek bir sesle dile getirmek için Mersin, İstanbul ve İzmir'de miting yapma kararı aldılar" dedi. Çukurova bölgesinde yaşayan Alevilerin uzun zamandır böylesi ortak bir etkin-

lik gerçekleştirmediğini hatırlatan Kılavuz, "Çukurova bölgesinde yaşayan Aleviler alanlara çıkıp seslerini bu alanlarda haykırması lazım. Bu mitingde Alevilerin üç temel sorununun çözülmesini talep edeceğiz. Özellikle son dönemde bazı güçler tarafından ortaya atılan ve Alevileri asimile etmeyi amaçlayan 'Cemevi-Cami-Aşevi' projesinin ortaya atılması, Suriye'de 2 yıldır süren, yüz yıl sürecek bir iç düşmanlığın yaratılmasına sebep olacak savaşın son bulması ve Alevilerin eşit yurttaşlık hakkının verilmesini talep edeceğiz" diye konuştu. Başbakan Erdoğan'ın

"Ben Türkiye'de yaşayan 76 milyon insanın başbakanıyım" sözünün gerçek yaşamda karşılığının olmadığını kaydeden Kılavuz, ekledi: "Ben onu böyle görmüyorum. Başbakan'ın söylediği 76 milyonunun içinden 20 milyon Alevi'yi çıkarmak lazım. Başbakan'ın partisine mensup bir milletvekili cemevleri için 'terör yuvasıdır' diyor. Ama Başbakan ona hiç bir şey meeyide uygulamadı. 35 Alevi'yi Sivas'ta diri diri yakan katillerin avukatlığını yapan kişiyi bakan yaptı. Alevilere 'bunlar mum söndü yapıyor' diyen bir zatı bakan yaptı."

'Alevilerin yok sayılmasını kabul etmiyoruz'

"Cemevi-Cami-Aşevi" projesiyle Alevilerin asimile edilmesini asla kabul etmeyeceklerinin altını çizen Kılavuz, "Cemevi-Cami-Aşevi yan yana olarsa burada bir kardeşliğin olması isteniyorsa, o zaman kardeşlik ülkenin bütününde olmalı. Bütün ülkede cemevleri ibadethane olarak kabul edilmeli. Üç dört dönüm arazinin içerisinde cami ve cemevini yan yana getirip kardeşliği sağlayamazsınız. Bu inandırıcı da gelmez" dedi. Alevilerin Türkiye'de eşit yurttaşlık hakkında yararlanmadığını ifade eden Kılavuz,

"Aleviler nerede eşit yurttaş. Diyanet İşleri Başkanlığı ve devletin politikası yüzyıldır tek yönlüdür. Bu politika, Sunni İslam inancını Hanefi mezhibini ön plana alarak, diğer inanç gruplarını mezhepleri bir tarafa itmiştir. Biz bunu kabul etmiyoruz. bu haksızlıktır. Alevi köylerine cami yaptırılıyor, okullarda Alevi çocuklarına zorla din dersi veriliyor. Bu hak mıdır eşitlik yurttaşlık mıdır? Eşit yurttaşlık hayatın her alanında eşitliği uygulamayı gerektiriyor. Bir insan kendi anadilini özgürce kullanmazsa nasıl eşit yurttaşlıktan bahsedersin. İşte 20 milyon Kürdün durumu ortada" diye konuştu.

Suriye politikasına tepki

Suriye'de yaşanan savaşın halklar arasında mezhepsel kavgayı ve düşmanlığı körükleme amacı taşıdığını savunan Kılavuz, "Bazı devletlerin örgütlediği cinayet şebekeleri, Alevilik inancını paylaşan Nusayrilere, Kürtlere diğer azınlıklara saldırıyor. Katliamlar yapıyor. Suriye'de yaşayan Kürtlerin bulunduğu tarafta sınıra duvar örüp, adım başı asker yerleştirip kimsenin geçmesine izin veremeyeceksin. Diğer bir taraftan ise Türkiye eğitilen kişiler elini kolunu sallayarak Suriye'ye

geçecek. Buna ne demeli" diye sordu.

'Devlet inanç olarak görmüyor'

Mersin Demokratik Alevi Derneği Sekreteri Bülent Şahan ise, AKP Hükümeti'nin büyük bir şovla açıkladığı 'demokratikleşme paketi'nin Alevilerin, Kürtlerin, emekçilerin, kadınların ve ötekileştirilmiş herkesin beklentilerine cevap olmadığını kaydetti. Şahan, "Devlet Aleviliği bir inanç olarak görmüyor. Dolayısıyla Alevilere hakaret etmek devlete göre suç sayılmıyor. Bu şu anlama geliyor; Aleviler daha önce olduğu gibi şimdi de hakaret görmeye devam edecek" dedi. AKP Adıyaman Milletvekili Metin Metiner'in "Cem evleri terörist yuvasıdır" sözlerinin AKP'nin Alevilere bakış açısını ortaya koyduğuna dikkat çeken Şahan, "Asıl terörist El Nusra ve El Kaideyi destekleyenlerdir. Bu çeteler Suriye'de yaşayan Kürtleri ve Alevileri kadın çocuk demeden hunharca katlediyor. Bu çeteleri kim destekliyorsa asıl teröristler onlardır. Aleviler değil" diye belirtti. Şahan, Alevilik inancının kabul edilerek anayasal güvenceye alınması ve anadilde ibadetin önündeki engellerin kaldırılmasını istediklerini ifade etti.

Президент Курдистана Масуд Барзани призвал к построению плюралистической и демократической Сирии, которая будет гарантировать законные права курдского народа и всех других компонентов.

Агентство "Shafaq News" сообщает о воскресном совещании в резиденции президента Барзани в Салахаддине, на котором присутствовала совместная делегация четырех курдских политических партий Сирии.

В заявлении, опубликованном по итогам встречи, говорится, что совместная делегация, в состав которой вошли представители сирийской "Демократической партии Курдистана", "Партии Курдского Союза", "Партии Свободы" и

Барзани призывает защитить права курдов в Сирии

"Партии Азади", проинформировала Барзани о решении сформировать новое политическое образование, которое будет состоять из четырех курдских партий Западного Курдистана (курдских районов Северной Сирии).

Делегация отметила, что новая, единая партия будет носить название "Демократическая партия Курдистана Сирии", подчеркнув, что целью этого шага является сближение сирийских курдских партий. По мнению делегатов, объединение четырех партий и формирование новой партии приведет к усилению "Курдского

Национального Совета" и продвижению курдского вопроса в Сирии.

Президент Барзани выразил надежду, что этот шаг укрепит курдов Западного Курдистана, поможет им выступить в национальном единстве и организовать защиту курдской общины Сирии.

Более двух миллионов курдов проживают в северных районах раздираемой гражданской войной Сирии. Курдские вооруженные группировки организовали защиту своих областей от нападений арабских джихадистов, борющихся с режимом президента страны, Башара аль-Асада.

Четыре сирийских курдских партии сольются в "Демократическую партию Курдистана Сирии"

Четыре курдских политических партий Сирии должны слиться в одну, которая будет названа "Демократической партией Курдистана Сирии".

Как сообщил агентству "Anadolu" лидер курдской "Партии Свободы", Кава Азизи, процедура слияния уже началась. Проект объединит "Демократическую партию Курдистана", "Партию Курдского Союза", "Партию Свободы" и "Партию Азади".

Азизи подчеркнул, что история всех четырех политических партий началась 60 лет назад и только "Партия Демократического Союза" (PYD) является относительно новой. "Мы стремимся к объединению всех курдских партий Сирии, включая PYD"... Мы хотим, чтобы курдский народ жил на своей собственной земле в федеральной Сирии".

Азизи также упомянул встречу представителей "Курдского Нацио-

нального Совета" с министром иностранных дел Турции, Ахметом Давутоглу, сказав: "Турция является важной страной. Мы не воспринимаем ее как врага... Мы соседи, и мы останемся соседями". Комитет партийных лидеров и представителей четырех партий встретился с Масудом Барзани, президентом Иракского Курдистана, чтобы сообщить ему о создании "Демократической партии Курдистана в Сирии". Барзани поздравил руководителей с этим шагом и указал на важность единства курдского движения.

Как пишет газета "Todays Zaman", новый экспортный трубопровод Иракского Курдистана даст возможность региону заработать больше денег от экспорта собственной нефти, чем получить от Багдада в виде доли от общего числа иракских доходов. Его открытие также станет поворотным моментом, который может укрепить регион в долгих поисках независимости. Автономный с 1991 года Курдистан часто раздражался против иракского центрального правительства и даже грозил отделением, но он, тем не менее, был связан с Багдадом своей частью \$ 100-миллиардного бюджета. Это может скоро измениться.

Используя поставку своей нефти на мировые рынки через территорию Турции, курды уже заработали около \$ 1 млрд, а с введением в эксплуатацию нового трубопровода в конце этого года, регион начнет получать эту сумму почти каждый месяц.

Трубопровод станет еще одним признаком самодостаточности региона, хотя этого еще не будет достаточно, чтобы воплотить курдскую мечту о независимости.

"Нефть будет средством обеспечения независимости, но не может быть причиной", говорит анонимный чиновник в промышленности Курдистана. "Независимость станет следствием провокаций, региональных условий и подходящего момента".

Независимость является символом веры для курдов, разделенных на четыре страны, и рассматривающих государственность как свое право. Но реальность отсутствия выхода к морю и пребывания в окружении враждебных правительств, подталкивает курдов к прагматизму.

Вашингтон и Багдад опасаются введения нового трубопровода, который может привести к разделу Ирака. Провинциальные власти Ниневи, которая находится под юрисдикцией центрального правительства, недавно последовали при-

Нефтепровод в Турцию и перспективы Курдистана

меру Курдистана, наделив своего губернатора полномочиями подписывать контракты с нефтяными компаниями. Региональное правительство Курдистана (КРГ) утверждает, что оно стремится к демократическому федеративному Ираку, и что децентрализация власти является единственным способом не допустить распада страны. "Совместное использование всех нефтяных доходов в соответствии с федеральной конституцией, и экономическая независимость Курдистана, являются рецептом единства Ирака", заявил министр природных ресурсов региона, Ашти Хаврами, во время визита в Великобританию в этом месяце.

Однако никакого механизма оплаты нефти, которая пойдет по новому трубопроводу, не существует. Курды говорят, что они возьмут то, что им задолжал Багдад, а остальное передадут в федеральную казну, таким образом, изменив текущий процесс, в котором только центральное правительство распределяет доходы.

Первоначально курды стремятся перекачивать 150 000 баррелей в сутки по трубопроводу, который протянется на 281 км от курдского месторождения "Тау Тау" до соединения границы Ирака, Сирии и Турции. С увеличением производства и развитием инфраструктуры, экспорт должен увеличиться до 1 млн. баррелей в сутки к 2015 году и до 2 млн. - к 2019 году.

Курдистан ведет напористую энергетическую политику против Багдада, который угрожает разорвать отношения с Турцией и лишить курдов 17%-й доли бюджета, если экспорт по трубопроводу начнется без его согласия.

Иракский бюджет 2014 года прогнозируется на уровне 150 миллиардов долларов и будет увеличиваться по мере роста экспорта нефти.

"Один из расчетов КРГ, если они

собираются начать продажу нефти, состоит в том, что они должны генерировать достаточный доход на случай, если Багдад пойдет на крайние меры и использует против них карту бюджета", сказал Шван Зулал, руководитель базирующейся в Лондоне "Carduchi Consulting".

Это означало бы производство от 400 000 до 500 000 баррелей в сутки.

Согласно большинству оценок, текущие производственные мощности Курдистана оцениваются в более чем 350 000 баррелей в сутки, из которых 140 000 перерабатывается и потребляется на местном уровне.

Компания "Gulf Keystone", недавно выигравшая битву в суде по поводу прав собственности на свои нефтяные активы в Курдистане, возобновила производство на прошлой неделе, и обещает вскоре добавить 20 000 баррелей в сутки. Меньшие заявки поступают от венгерской "MOL" и австрийской "OMV Group". Другие сообщения должны поступить в течение следующих 14 месяцев от "Exxon Mobil" и "Chevron Corp", работы которых находятся на стадии разведки.

"Магического числа не существует, но объем производства около 500 000 баррелей в день даст им (курдам) много рычагов", говорит на условиях анонимности высокопоставленный западный менеджер в нефтяной промышленности. "Это не будет полной независимостью от Багдада на этом этапе, но это даст им гораздо более сильные позиции в переговорах".

Высокопоставленные иракские и курдские чиновники обменялись визитами в начале этого года и заявили о готовности урегулировать свои разногласия, но переговоры не продвинулись дальше.

вительств являются непримиримыми, но аналитики и чиновники говорят, что настало время для достижения соглашения.

Перед лицом активизировавшихся суннитских повстанцев и подразделений в пределах собственной коалиции, шиитскому премьер-министру Нури аль-Малики будет трудно победить на выборах в следующем году, если он пойдет на третий срок без поддержки со стороны курдов.

"Курды будут ловко разыгрывать эту карту, когда они сядут за стол переговоров с Багдадом для обсуждения нового экспортного нефтепровода", сказал Али Шаллал, юрист, который специализируется на разработке нефтяных контрактов.

Иракские чиновники делают ставку на Турцию, желая заручиться ее согласием избежать дальнейших конфликтов с Багдадом. **kurdistan.ru**

Лидер иракских курдов Масуд Барзани заявил в воскресенье, что его правительство для защиты курдов может преследовать боевиков везде, в том числе в Сирии. В то же время он предупредил, что Курдистан против вмешательства в гражданскую войну в соседней стране. Об этом сообщает "Today's Zaman".

"Мы не остановимся перед ударами (против) преступников-террористов в любом месте", заявил Барзани в интервью "Agence France-Presse" (AFP), отвечая на вопрос о возможности начала боевых действий курдов против боевиков в Ираке или Сирии. "Наша обязанность заключается в защите курдов, если мы в состоянии это сделать", сказал он.

Барзани не назвал какой-либо группы, но его замечания, кажется, были направлены в адрес радикальных исламистских группировок, воюющих вместе с сирийской оппозицией с целью свержения сирийского режима. Курдский лидер выступил после нападения, случившегося в Эрбиле, столице автономного Иракского Курдистана, в прошлом месяце, когда погибли 7 человек. Филиал "Аль-Каиды", "Исламское государство Ирак и Леванта", взяло на себя ответственность за это нападение, ставшее пер-

Барзани: Иракские курды могут преследовать боевиков в Сирии

вым крупным терактом в курдском регионе с 2007 года. Ранее в этом месяце "Исламское государство Ирак

и Леванта" заявило, что нападение было ответом на заявление Барзани, который выразил готовность оказать поддержку курдам в борьбе с радикальными группами в северной Сирии. Барзани заявил в августе, что правительство Курдистана готово защищать курдов в Сирии, хотя позже чиновники КРГ говорили, что не было никаких планов направлять туда войска курдских пешмарга.

"Исламское государство Ирак и Леванта", которое появилось в апреле в результате слияния иракских и сирийских филиалов "Аль-Каиды",

борется с курдами в Сирии. Сын главы самой мощной сирийской курдской группы, "Партии Демократического союза" (PYD), был убит на прошлой неделе в ходе столкновений с боевиками "Исламского государства Ирак и Леванта" недалеко от турецкой границы.

Сирийские и турецкие курды обвиняют Анкару в поддержке оппозиционных сил, в том числе тех, которые связаны с "Аль-Каидой", в их борьбе против PYD, что Анкара неоднократно отрицала. Турция - убежденный сторонник сирийской оппозиции, борющейся за свержение президента Башара аль-Асада, подозревает PYD, доминирующую на севере Сирии, в связях с "Рабочей партией Курдистана" (РПК).

В прошлом отношении Турции с иракскими курдами были напряженными, Анкара обвиняла Эрбил в защите РПК, которая имеет штабквартиру в горной местности Иракского Курдистана. Отношения, однако, значительно улучшились в последние годы, после того, как Турция и правительство Курдистана (КРГ) подписали много взаимовыгодных экономиче-

ских соглашений.

В своем интервью Барзани предупредил, что возможные военные удары для защиты сирийских курдов не подразумевают вмешательства в сирийскую гражданскую войну. По нашему мнению, курды должны держаться на равном расстоянии от всех сторон конфликта, чтобы курдский народ не был вовлечен в войну, от которой они ничего не выиграют, заявил Барзани AFP. Более 200 тысяч сирийцев бежали в Ирак с момента начала конфликта в их стране более двух лет назад. Большинство этих беженцев - курды, нашедшие убежище в Иракском Курдистане.

Барзани также сказал в своем интервью, что Иракский Курдистан провел военную подготовку сирийских курдов, чтобы они могли защищать свои общины. "Много молодых (мужчин) были обучены, но не с целью вступления в войну", сказал Барзани.

Замечания Барзани прозвучали в то время, когда насилие, в основном совершаемое "Аль-Каидой", бушует по всему Ираку, возрождая страх гражданской войны, которая разрывала страну на части в 2006-2007 годах.

Сопредседатель турецкой про-курдской "Партии мира и демократии" (BDP), Селлахаттин Демирташ, который был в составе почти каждой делегации BDP, посещавшей заключенного лидера "Рабочей партии Курдистана" (РПК), Абдуллу Оджалана, не был включен в число делегатов BDP, которые посетили Оджалана в понедельник. В тюрьму на острове Имрали в Мраморном море отправились заместители председателя парламентской группы BDP, Идрис Балукен и Первин Булдан. После своего визита к Оджалану на прошлой неделе, младший брат Оджалана, Мехмет Оджалан, заявил прессе, что лидер РПК 14 октября планирует сделать заявление касательно процесса урегулирования.

Демирташ не вошел в число делегатов к Оджалану

Именно это заявление должна доставить делегация BDP. Визит, 11-й по

счету с начала процесса урегулирования, который ведут правительство Турции и Оджалан, имеет решающее значение, так как он проходит после недавнего объявления РПК о прекращении вывода своих боевиков, что было частью этого процесса.

Обвинив правительство Турции в замедлении процесса демократизации, в прошлом месяце РПК приостановила вывод своих бойцов. Как комментирует агентство "Firat", Демирташу, который недавно резко высказался в адрес пакета демократических реформ, представленного премьер-министром Турции, Реджепом Тайипом Эрдоганом, правительство просто не позволило поехать к Оджалану. Демирташ заявил, что пакет реформ не показывает воли правительства действительно работать над мирным решением курдского вопроса. Более того, добавил он, пакет показывает, что никакого процесса нет вообще.

В ДР выступает против избирательной реформы, несмотря на предполагаемые преимущества

По мнению аналитиков, изменения в избирательной системе Турции, предложенные премьер-министром Реджепом Тайипом Эрдоганом, будут способствовать работе курдской "Партии мира и демократии" (BDP), но сама партия говорит, что это не так. Объявленный Эрдоганом "пакет демократизации", включает в себя предложение о снижении порога прохождения политических партий в парламент до 5 процентов голосов избирателей, вместо нынешних 10, которые являются одним из самых высоких порогов в мире. Это препятствует прохождению в парламент в том числе курдских групп.

Доктор Сейфеттин Гюрсель, выдающийся ученый, известный своими работами по реформе избирательной системы Турции, заявил, что со снижением порога BDP может занять более 30 мест в парламенте страны. "Моя имитационная модель предусматривает 32-33 места для BDP при 6 процентах голосов, сказал он в интервью "Rudaw". "Более того, порог для финансирования партий из государственного бюджета будет снижен с 7 до 3 процентов, что позволит BDP получать материальную помощь, как и другим партиям", добавил Гюрсель. Объявляя содержание "пакета демократизации", Эрдоган выдвинул три предложения: сохранить нынешнюю избирательную систему с 10-процентным порогом, понизить порог до 5 процентов и сузить представительство избирательных округов до пяти мест; или удалить порог в целом и создать одномандатные округа. Предлагаемые изменения вызвали жаркие дебаты между политическими партиями Турции, BDP - среди яростных критиков всего пакета. "У нас было обсуждение новой системы в деталях. Тем

не менее, никто не спросил нашего мнения", говорит Эртугрул Куркчу, депутат BDP от Мерсина.

"Целью двух новых предложений является ограничить BDP юго-востоком и не допустить ее к уча-

стии в политике Турции в качестве активного игрока", говорит он. "Но мы не хотим быть только представителями курдского народа. Мы хотим защитить права всех неприуегированных и угнетенных".

"Для BDP это отступление в один регион (страны) и отказ от всех других своих прав в центральном правительстве. В этом контексте аргумент, что оба предложения будут полезны для BDP, не является правильным", утверждает Куркчу. Он обвинил правящую партию AKP в преследовании цели усилить саму себя, и открыл путь для президентской системы без проведения референдума. Мехмет Озкан, директор независимого Института стратегии Анкары, считает, что BDP знает, что пакет реформ пойдет ей на пользу, но не хочет в этом признаться. Он сказал, что два предложения были бы весьма полезными для BDP в краткосрочной перспективе. "Они будут иметь почти такое же количество мест в парламенте, а также государственную помощь. Но поскольку они являются оппозиционной партией, они не хотят признавать это", сказал он. kurdistan.ru

Ирак начал получать российское оружие по историческому контракту

Договор на 4,3 млрд долларов был подписан еще в прошлом году, но не вступал в силу из-за разногласий сторон. Ирак начал получать российское оружие по контракту на 4,3 млрд долларов, который был подписан между странами в октябре прошлого года, но затем разорван Багдадом

из-за подозрений в коррупции со стороны Москвы, передает AFP. По данным агентства, подписанный контракт обещал стать историческим для России, так как, согласно его условиям, она становилась вторым поставщиком оружия Ираку после США. Этот договор также означал возвращение РФ на доходный ближневосточный рынок, на котором россияне доми-

потери союзников в таких странах, как Ливия. Однако планы Москвы оказались под угрозой в начале этого года из-за, как уже было сказано выше, подозрений в коррупции, который ей предъявил Багдад, не ставший объяснять СМИ, на чем именно строятся его предположения. Ситуация прояснилась только 17 октября, когда представитель премьер-министра

Ирака Нури аль-Малики сообщил, что Багдад, в конечном итоге, решил сохранить контракт с Москвой после его пересмотра. "У нас действительно были подозрения насчет этого контракта. Но в конце концов контракт был подписан. Мы уже начали процесс осуществления первой стадии этого соглашения", — заявил в интервью телеканалу RT представитель премьера, не уточняя деталей. По данным ряда других СМИ, речь идет о поставке 30 ударных вертолетов Ми-28 и 42 зенитных ракетно-пушечных комплексов "Панцирь-С1". Также сообщается, что стороны в настоящее время продолжают обсуждение о приобретении Ираком истребителей МиГ-29, тяжелой бронетехники и другого оружия.

ДИПЛОМАТ

№ 36 (235) 21 - 27 октября 2013 ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

ПОСЛЕДНЯЯ
страница

Президент Барзани: Курды имеют право на самоопределение и государственность

В том же интервью "Agence France Presse", президент Барзани заявил, что курды имеют право на самоопределение и государственность, но это не будет осуществляться путем насилия.

"Иметь государство – это естественное право курдского народа, но это не будет достигнуто путем насилия, и должно быть сделано естественным образом", заявил президент Курдистана, Масуд Барзани, в эксклюзивном интервью АРФ.

Это "время – время понимания, и мы призываем к диалогу между курдами и ... государствами", где есть курдское население, сказал он.

Иракский Курдистан - автономный курдский регион с тремя провинциями, собствен-

ным правительством, силами безопасности, флагом и границами. Хотя Курдистану и федеральному правительству в Багдаде удалось значительно снизить высокое напряжение, возникшее в начале этого

соседнюю Турцию. Регион подписал контракты с иностранными нефтяными гигантами и пользуется репутацией безопасной и стабильной области с быстро растущей экономикой.

Этим он резко отличается от остальной части Ирака. Президент Барзани также сказал, что политические споры и разгул насилия, уносящий жизни сотен иракцев каждый месяц, скорее всего, не будут решены до парламентских выборов в следующем году. "Я не верю, что фундаментальные проблемы будут решены до этих выборов", сказал Барзани, добавив, что "есть реальная опасность, ... что эти конфликты перерастут в гражданскую войну".

Оджалан требует правовых основ мирного процесса

Заключенный в тюрьму лидер запрещенной "Рабочей партии Курдистана" (РПК), Абдулла Оджалан, призвал правительство Турции создать правовую основу для мирного процесса и перевести переговоры в "глубокую стадию".

"Хорошо это или плохо, мы прошли один год процесса, но никаких законных оснований не было установлено. Несмотря на

давление на правительство Турции с целью улучшения условий содержания Оджалана в тюрьме, называя это важным предварительным условием достижения постоянного мира.

Ограничения правительства, например, не предоставление разрешения на визит соруководителя BDP, Селахаттина Демирташа, к Оджалану 14 октября, создают беспокойство среди курдских политиков.

"Когда встреча заканчивалась, я спросила, увидим ли мы друг друга снова. Он сказал: "Я надеюсь, что мы увидимся. Я надеюсь, что государство и правительство не допустят исторической ошибки...".", сказала Булдан.

По ее словам, Оджалан продолжает надеяться, что серьезные переговоры начнутся как можно скорее, чтобы избежать разочарования в процессе.

Между тем, в другом интервью, командир РПК, Джамиль Байки, обвинили правительство Турции в попытке сделать мирный процесс неэффективным.

"Если прекращение огня все еще продолжается, это потому, что курдская сторона проявляет терпение. Однако АКР (правящая "Партия справедливости и развития") и правительство ведут наше терпение к концу", сказал он в интервью информационному агентству "Доган".

люди пришли, они их приняли и заключили [тюрьмы]. Скажем, я позвоню сегодня, и группа людей придет, оставив свое оружие. Эти люди будут убиты или арестованы на первом полицейском посту, к которому они приблизятся. Но если они (правительство) подготовят для меня правовые основания, я мог бы привести их с гор в один день, в один момент. У меня есть сила, чтобы сделать это", процитировала Оджалана Булдан. В дополнение к уточнению условий процесса примирения, освобождение Оджалана будет представлять собой еще одно важное событие в открытии

каналов связи, заявила депутат. По словам Булдан, Оджалан обвиняет силы, которые он называет "параллельным государством" в предотвращении его освобождения и попытках сорвать мирный процесс.

В своем выступлении Булдан также заявила, что министерство юстиции не доставляет письма, написанные Оджалану лидерами РПК. "Мы узнали, что письмо еще не было передано Оджалану", сказала она, предупреждая о рисках пресечения каналов связи с Оджаланом.

И BDP, и РПК оказывают

наши звонки и сообщения, правительство не предприняло никаких шагов", заявила заместитель председателя парламентской группы "Партии мира и демократии" (BDP), Первин Булдан, которую цитирует "Hurriyet Daily News".

Выступая спустя несколько дней после посещения Оджалана в тюрьме на острове Имрალი 14 октября, Булдан сказала, что Оджалан борется за сохранение процесса на фоне своего заключения и пассивности государства. "Он привел пример Хабура. Он сказал: "Посмотри-

Оппозиция Курдистана разделилась в вопросе присоединения к следующему правительству

Парламентские выборы, прошедшие в прошлом месяце в автономном Иракском Курдистане, похоже, создали разногласия среди оппозиционных партий, которые выражают разные мнения по поводу участия в следующем коалиционном правительстве. Об этом пишет газета "Rudaw".

С момента своего завоевания 24 мест в парламенте на выборах 21 сентября, ведущее оппозиционное "Движение за Перемены" (Горан) пытается заменить своего конкурента - "Патриотический союз Курдистана" (ПСК) в Региональном правительстве Курдистана (КРГ). Любая коалиция будет включать в себя доминирующую "Демократическую партию Курдистана" (ДПК), которая получила 38 мест и сохранит свое партнерство в КРГ.

"Целью каждой политической партии является достижение власти и использование ее для реализации своей повестки дня", говорит Мухаммад Кардо, глава парламентской группы

"Горан". "Я, конечно, рассматриваю создание правительства или присоединение к коалиции в правительстве скорее как положительный момент", добавил он. Перед выборами лидер "Горан", Науширван Мустафа, заявил, что для его партии готовы места в правительстве. После своего основания в 2009 году, и завоевания 25 мест в парламенте в том же году, "Горан" перешел в оппозицию. С тех пор "Горан", "Исламский Союз" и "Исламская лига" (Комала) действовали более или менее в качестве объединенной оппозиции. Теперь, когда "Исламский союз" и "Комала" хотят продолжить оппозиционный альянс, "Горан" хочет испытать шанс действовать согласно с своей реформистской программой. "Я думаю, будет лучше, если оппозиционные группы присоединятся к правительству на широкой основе", сказал Омар Абдель Азиз, глава парламентской группы "Исламского Союза". Абдулазиз, чья партия получила всего 9 мест в 111-местном региональном парламенте, заявил, что оппозиционные группы должны действовать совместно. "Это лучше, чем расходиться в разные стороны", сказал Абдулазиз, чья партия также присматривается к министерским постам. Лидеры "Комала" также рассматривают продолжение своей оппозиционной роли. "Я думаю, что для Курдистана важна оппозиция", говорит Арам Кадир, глава парламентского блока "Комала". "Не имеет значения, какая это партия", говорит он, подчеркивая, что сильная оппозиция может выступить против коррупции, которая широко распространена в государственных учреждениях. Большинство политических групп согласились с результатами выборов прошлого месяца, хотя лидеры "Комала" считают, что на голосовании были большие нарушения, и подали жалобу в избирательную комиссию.

kurdistan.ru

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:

TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ Ü SERNIVİSAR:

TAHİR SİLƏMAN

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

TAXİR СУЛЕЙМАН

Tel: +994 50 352-33-18

Azərbaycan şöbəsinin redaktoru:

Ramiz Cəbraylov

Xüsusi müxbir:

Sakit ÇIRAQLI

Региональный корреспондент:

Усуб ТЕЙФУР

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın

mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

www.diplomata-kurdi.com

Ünvan: Bakı şəhəri 40, küçə

S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnisan: Bakü 40, soqaq

S.Mêhmandarov xani 25, mal-17

Адрес: Баку 40, улица С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində uyğulib səhifələnilib və "Bəxtiyar-4" mətbəəsində çap olunmuşdur.

e-mail: hewler@mail.ru

Şəhadətnamə: NƏŞ 005004966

BUSB-un Sabunçu rayon filialı

VÖEN 1800061582

H/h 438010000

Sifariş: 1500